

Govor odlazećeg rektora Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Damira Borasa na svečanoj inauguraciji rektora prof. dr. sc. Stjepana Lakušića, u Hrvatskom narodnom kazalištu, u utorak 18. listopada 2022. u 12,00 sati.

Dragi i cijenjeni rektore prof. dr. sc. Stjepane Lakušiću, cijenjeni visoki uzvanici, prorektorice i prorektori, dragi profesori, nastavnici i studenti te svi nazočni!

Stupanje na dužnost i svečanost inauguracije novoga rektora za svako su sveučilište važan, svečan i sretan događaj a jednako i za gradove i za državu u kojima su im sjedišta, jer su sva sveučilišta naše veliko nacionalno blago o kojima se prema slovu i duhu našega Ustava država dužna skrbiti na najbolji mogući način. To se u našoj domovini naročito odnosi na naše Sveučilište u Zagrebu koje je već stoljećima ne samo stožerna institucija hrvatskoga naroda, države i društva i predvodnik izvrsnosti u području visokoga obrazovanja i znanosti, kulture i umjetnosti, transfera tehnologije i znanja i društvenih djelatnosti te brige za Hrvate izvan Hrvatske, a kao takvo i čuvar nacionalnoga identiteta, čuvar hrvatskoga jezika i jezika nacionalnih manjina, i posebice čuvar i promicatelj europskih vrijednosti, nego je prije svega uzdanica hrvatskoga naroda u cjelini, hrvatskoga društva i hrvatske države i zalog opstanka, razvoja i budućnosti naše šire hrvatske domovine.

I zato Vam u ovom svečanom trenutku, poštovani rektore, želim što bolje i sretnije društvene okolnosti u kojima ćete svojim znanjem i umješnošću hrabro voditi i unaprjeđivati naše Sveučilište, želim Vam odličnu i iskrenu suradnju sa svojim prorektoricama i prorektorima, u zajedništvu sa svim djelatnicima Sveučilišta, dekanima, i prodekanima svih naših sastavnica, posebno s našim dragim studenticama i studentima, sa svim hrvatskim sveučilištima, ali i sa svima drugima koji bi Vam u našoj akademskoj zajednici, i šire, mogli i trebali biti od pomoći.

Govoreći o tome kakvo sveučilište predajemo Vama i Vašemu timu, rekao bih da je moj mandat prije osam godina započeo u nešto povoljnijim okolnostima u hrvatskom društvu i Europi, a tako je uglavnom i bilo sve do početka pandemije COVID-19 virusa i potresa. S obzirom na aktualni gospodarski i društveni trenutak, želim Vam što bolju potporu i razumijevanje Vlade Republike Hrvatske, potporu hrvatske javnosti, a posebno potporu svih drugih stoljetnih institucija hrvatskoga naroda te što bolju suradnju s medijima.

Govoreći o izvrsnosti Sveučilišta u Zagrebu u znanosti i njegovu položaju na svjetskim rang listama, na najprestižnijoj Šangajskoj listi ono se od 2016. godine nalazilo čak četiri puta između 401. i 500. mjesta uključujući i ovu godinu, a na najobjektivnijoj svjetskoj CWTS Leidenskoj listi (Centre for Science and Technology Studies) ove je godine ono na 382. mjestu, najboljem u posljednjih 5 godina. I na listi Scimago ono je na 357. mjestu općenito, u odnosu na 486. mjesto

2014. godine, dok je po izvrsnosti istraživanja na do sada najboljem 146. mjestu u svijetu. Na kraju, na listi Center for World University Rankings (CWUR) Sveučilište je od 2016. godine do izvještaja za 2022./2023. bilo stabilno rangirano između 512. i 536. mjesta.

Govoreći o izvrsnosti u obrazovanju, na naše se studentske programe upisuju srednjoškolci s najboljim prosjekom ocjena, broj upisanih studenata na Sveučilište u Zagrebu u najmanjem je padu u razdoblju od 2013./2014. akademske godine, te smo danas zadržali više od 97% broja studenata upisanih osam godina ranije dok su druga velika sveučilišta izgubila od tada 11% do 15% upisanih. Na broj upisanih na Sveučilištu u Zagrebu, nije utjecala ni činjenica da se broj maturanata četverogodišnjih srednjih škola u tom razdoblju smanjio za više od 16%, odnosno s 33 tisuće na samo 27 tisuća maturanata.

Jednako tako ohrabruje popuštanje pandemije COVID-19 virusa, kao i to što se intenzivira obnova zgrada sastavnica Sveučilišta u Zagrebu uključujući i sjedište Sveučilišta te se i pri tome pokazalo da je naše Sveučilište uzdanica hrvatske države jer je dalo značajan doprinos u borbi protiv pandemije i osiguralo brzu reakciju u procjeni posljedica i stručnoj pomoći u obnovi nakon potresa u čemu se posebno istaknuo upravo naš novi rektor.

S druge strane, sve dosadašnje teškoće treba shvatiti kao nove prilike i u budućem razdoblju iskoristiti postignuća poput postojeće velike usmjerenosti i uspjeha u temeljnim i primijenjenim istraživanjima i inovacijama, dobre znanstvene produkcije, vrsnoće u izvođenju tradicionalne nastave i nastave na daljinu te velikog ugleda Sveučilišta u Zagrebu kod maturanata i njihovih roditelja iz cijele Hrvatske i izvan nje. Prilike čini i velik broj znanstvenika i nastavnika na Sveučilištu, raznorodnost sastavnica i studentskih programa, razvijen sustav upravljanja kvalitetom pa i činjenica o čak 38 znanstvenika sa Sveučilišta u Zagrebu od ukupno 91 hrvatskog znanstvenika među 2% najutjecajnijih svjetskih znanstvenika.

Takav je status Sveučilišta u Zagrebu rezultat više desetljeća predanog istraživačkoga rada njegovih sastavnica i pojedinaca, a sve te činjenice pokazuju da Hrvatska treba leadersko sveučilište, koje će surađivati sa svim ostalim hrvatskim sveučilištima i otvarati i sebi i njima prilike za uspjehe u budućnosti, uključujući veće povezivanje i doprinos hrvatskom gospodarstvu i društvu u cjelini na području inovacija, istraživanja i razvoja te primjene najnovijih znanstvenih spoznaja. Ujedno će veća konkurentnost i bolji rezultati u projektnim aktivnostima sigurno pomoći privlačenju i zadržavanju visokoobrazovanih stručnjaka u našoj demografski opustošenoj domovini.

Brojni su i drugi izazovi na koje nismo uspjeli i ne možemo u potpunosti utjecati, ali status i stečevine Sveučilišta u Zagrebu kao stožerne ustanove

hrvatskoga društva ne smiju se ugrožavati ili dovoditi u pitanje. Znajmo i da mi članovi akademske zajednice radimo plemenit i dragocjen posao za domovinu Hrvatsku i cijeli hrvatski narod, da Sveučilište ima velike zadatke pred sobom, te da su znanost i naobrazba, iako ne mogu bez nužnih materijalnih pretpostavki, uvijek bili nošeni snagom uma, duha i oduševljenja najboljih članova zajednice.

Učinimo zajedno sve što možemo da ne iznevjerimo te velike zadatke ni velika očekivanja od nas i našega Sveučilišta!

Stoga, cijenjeni rektore, Vama i Vašemu timu želim uspjeh u svladavanju svih kušnji u predstojećem mandatu, s nadom da se nepovoljne okolnosti u kojima se nalazimo promijene nabolje, da hrvatsko društvo napreduje, da dočekamo mir u Europi, da se naše Sveučilište razvija i unaprjeđuje i da uspješno ispunjava svoju društvenu ulogu kao i u protekle 353 godine.

Želio bih još jednom zahvaliti svima s kojima sam u proteklih osam godina surađivao u vođenju Sveučilišta, a posebno prorektorici i prorektorima i službama u upravi Sveučilišta na čelu sa glavnim tajnicom.

Poštovani i dragi rektore profesore Stjepane Lakušiću, čestitam Vam na izboru na časnu dužnost rektora koju Vam je povjerio Senat Sveučilišta u Zagrebu.

Iskreno i od srca, želim Vam puno uspjeha!

Uspjehe u Vašem upravo započetom mandatu želim i cjelokupnoj akademskoj zajednici našega Sveučilišta u Zagrebu!

I na kraju, želim Vam uputiti riječi iz pjesme *Opomena* našega velikoga hrvatskoga pjesnika Antuna Branka Šimića, s kojima sam i započeo svoj prvi mandat prije osam godina:

Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda! ...

Ut vivat, crescat et floreat Universitas studiorum Zagrabienensis!